

Energinets forslag om ny model for modhandel

Wind Denmark foretræde KEF-udvalget 4. marts 2021

Jan Hylleberg og Søren Klinge

Dagsorden

1. Modhandel – hvorfor?
2. Energinets forslag til ny model
3. Konsekvenser for elmarkedet
4. Opsummering og anbefalinger til løsningsmodel

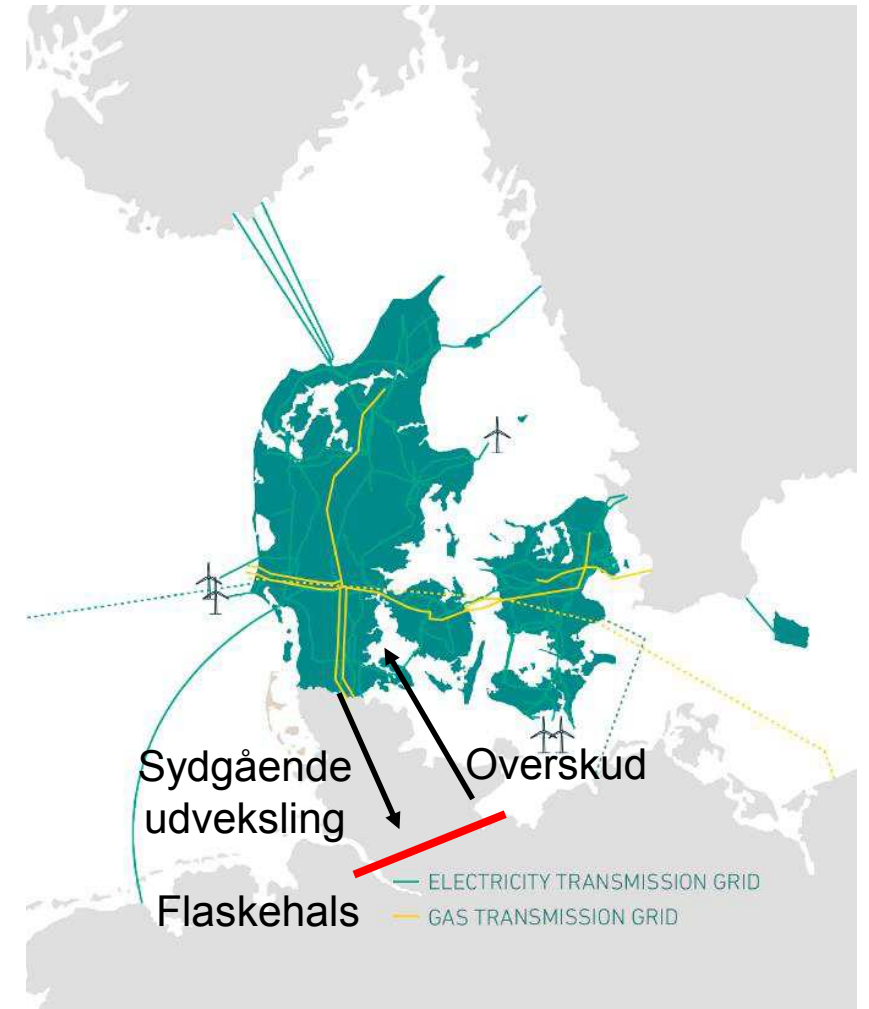
Hvorfor modhandel?

Behovet for modhandel opstår pga. for lidt plads i det tyske transmissionsnet omkring Hamborg. Strøm kan ikke komme sydpå!

Modhandel sker ved, at Energinet håndterer et overskud af strøm fra Nordtyskland ved at starte elforbrug eller standse elproduktion i Danmark.

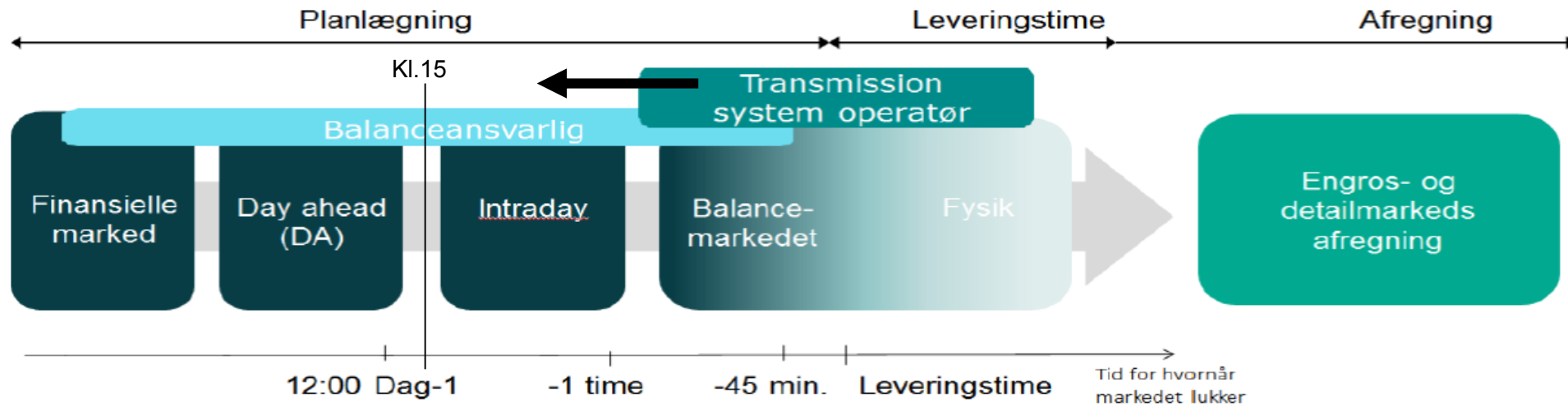
Betaling for nedregulering kommer 100% fra Tyskland og de danske vindmølleejere modtog knap 400 mio. kr. herfor i 2020.

Energinet foretager modhandel på baggrund af den såkaldte “Joint declaration” og den tyske systemoperatør TenneTs forpligtigelse overfor EU Kommissionen om at sikre handelskapaciteten på forbindelsen mellem Jylland og Tyskland. En forpligtigelse der løber frem til 2027.

Kort: Energinet

Ændring i indkøbet af modhandel/specialregulering

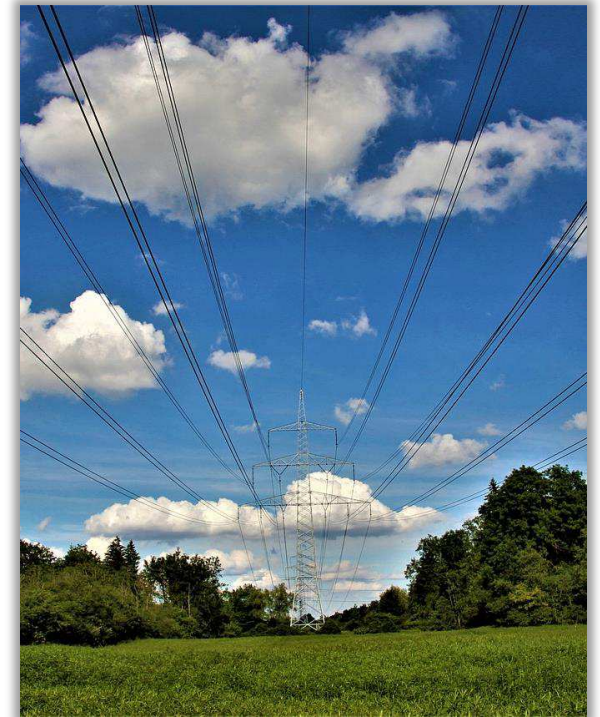
Figur 4 Engrosmarkedets placering inden driftsøjeblikket.

Figur: Energinet

Energinets forslag om ny model for modhandel

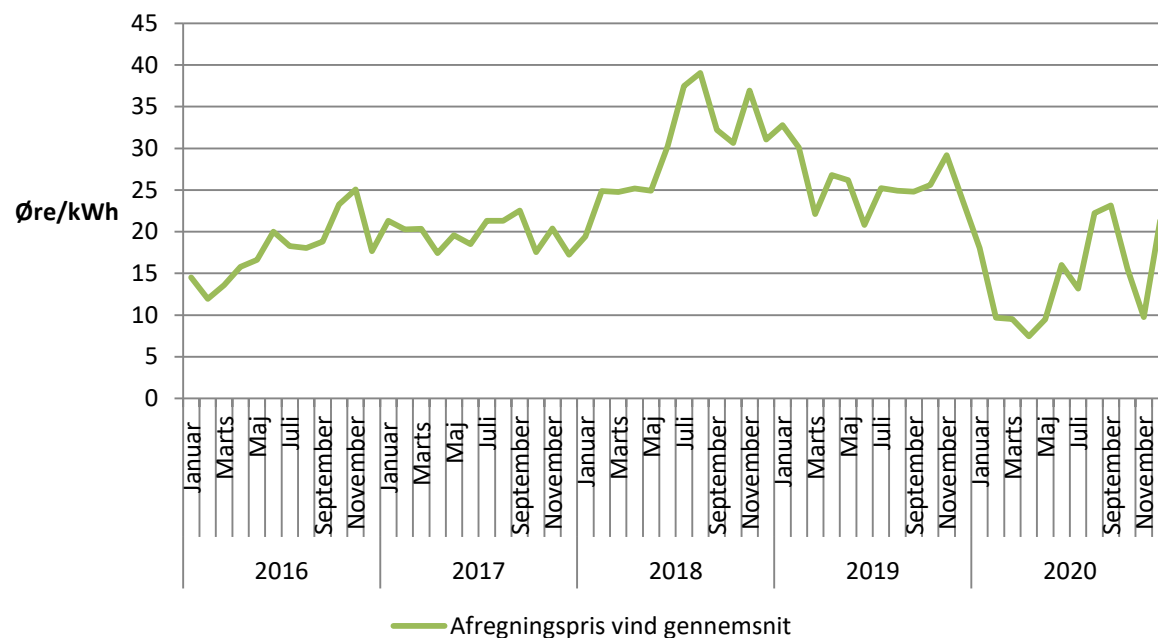
Energinets forslag til ny model for modhandel vil:

1. Medføre en statsligt intervention på en kommerciel handelsplatform (intra-day markedet) i direkte konkurrence med danske VE-elproducenter
2. Et statsligt salg af strøm, der i visse situationer vil svare til hele elforbruget i Vestdanmark, vil give konkurrenceretlige udfordringer
3. Spotprisen i elmarkedet vil samtidig falde som følge heraf
4. Stigende statslige støtteudgifter til havvind pga CfD-kontrakter (72-144 mio. kr. pr. år i Vestdanmark alene baseret på et elprisfald på 2-5 øre/kWh i gennemsnit)
5. Formindsker mulighederne for, at VE kan agere på markedsvilkår

Vindens afregningspris er i forvejen under pres

Gennemsnitlig afregningspris vindenergi Vestdanmark

Øre/kWh	Vestdanmark spotpris	Vindens afregningspris (gennemsnit)
2020	18,6	14,6
2019	28,7	26,0
2018	32,8	29,7
2017	22,4	19,8
2016	19,9	17,8

Datakilde: Energinet og Nord Pool Spot

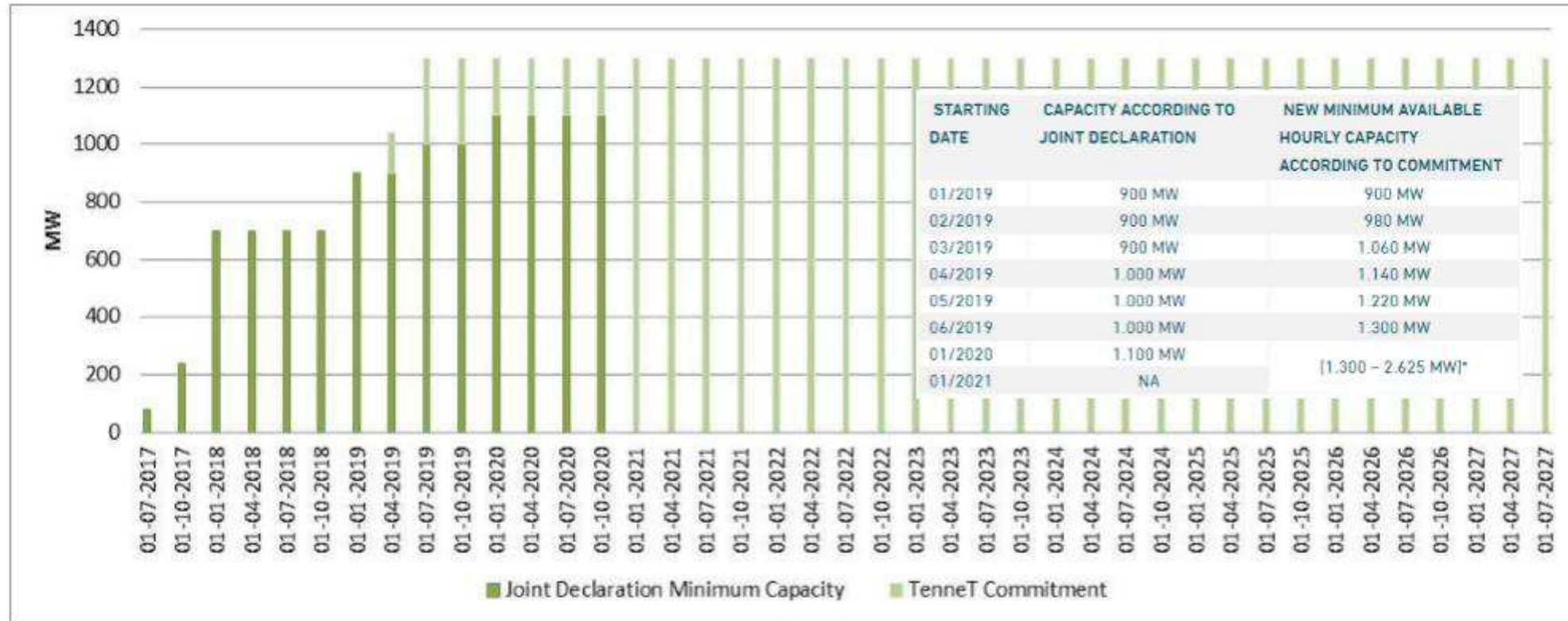
- Vindens værdi er under pres med en stigende negativ vindprofil i spotmarkedet i Vestdanmark
- Energinets forslag vil modvirke ønsket om et mere velfungerende spotmarked

Opsummering og anbefalinger til løsningsmodel

- I. Et statsligt salg af strøm i intra-day markedet vil forvride spotmarkedet i Vestdanmark og medføre en betydelig negativ effekt på vindenergiens afregningspriser. Det er tvivlsomt om Energinets forslag er i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen.
- II. Statens støtteudgifter (CfD kontrakter) til vedvarende energi vil stige som minimum frem til 2027. Dansk skatteydere vil skulle betale for tyske kapacitetsproblemer.
- III. Energinets forslag vil reelt fjerne effekten af aftalen mellem TenneT og EU Kommissionen omkring forøgelsen af handelskapaciteten på Jylland-Tysklandsforbindelsen, da elforbrug i samme omfang vil forsvinde fra spotmarkedet.
- IV. Den foretrukne – og mindst markedsforstyrrende - model for modhandel på DK1-Tysklandsforbindelsen er håndtering i tidsrummet for balancemarkedet/regulerkraftmarkedet. Dette kunne i fremtiden sikres ved, at Energinet åbne den nuværende model for udenlandske aktører. ■

Bilag

Garanterede handelskapaciteter DK1-Tysklandsforbindelsen

Energinets brug af modhandel i 2020

Aktiveret mængde modhandel/specialregulering steg til 3,04 TWh i 2020 fra 1,31 TWh i 2019

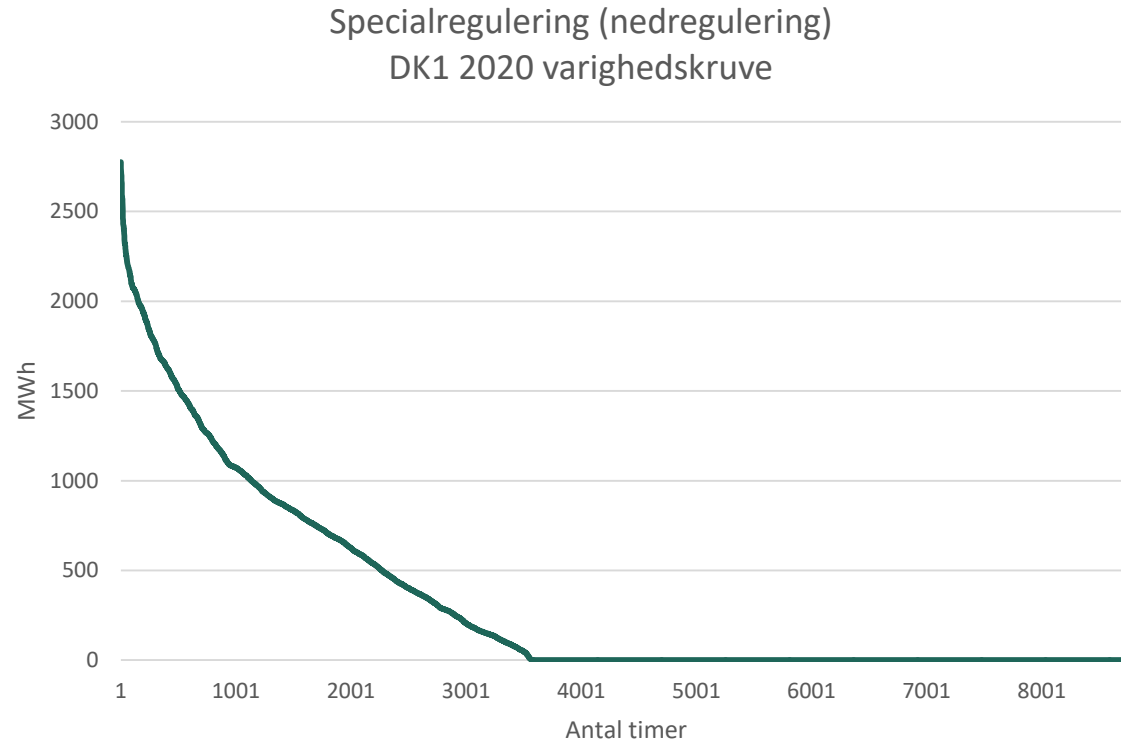
Nedreguleret vindenergi i 2020 var 1,46 TWh (48 %) mod 0,432 TWh i 2019

Betaling til danske vindmølleejere i størrelsesordenen < 400 mio. kr. for aktivering af modhandel. Dertil kommer indtægten fra salg af nedreguleret produktion i spotmarkedet.

Den gennemsnitlige pris for nedregulering i Vestdanmark var - 17,9 øre/kWh og - 12,8 øre/kWh i Østdanmark

Læs Winddenmarks pressehistorie om [specialregulering i 2020](#)

Omfang af specialregulering 2020

Elforbrug Vestdanmark (DK1) 2020:

Gennemsnitligt elforbrug 2.506 MWh/time
Interval 1.495-4.390 MWh/time

Energinets salg af strøm (modhandel) vil i nogle timer svare til størrelsen på elforbruget

- Sammenfald mellem vindproduktion og specialregulering i DK1
- Ved høje vindproduktioner er en betydelig del af specialreguleringen vindenergi

Konsekvenser for statens udgifter til CfD-støtte

Ændring ved AF 20 priser (Mio. kr. - løbende priser)

	Anholt		Horns rev 2		Horns rev 3		DK1		Krigers flak		Rødsand		DK2		Samlet	
El-priser	- 2 øre	- 5 øre	- 2 øre	- 5 øre	- 2 øre	- 5 øre	- 2 øre	- 5 øre	- 2 øre	- 5 øre	- 2 øre	- 5 øre	- 2 øre	- 5 øre	2 øre	5 øre
2021	33	81	17	42	31	77	80	200	45	115	14	36	59	151	139	352
2022	33	83	17	43	32	79	82	205	44	114	14	36	58	149	140	354
2023	34	85	-	-	32	81	66	166	46	120	14	38	60	158	126	324
2024	35	87	-	-	33	83	68	170	46	122	-	-	46	122	114	292
2025	35	88	-	-	34	84	69	172	46	125	-	-	46	125	115	297
2026	36	89	-	-	34	85	70	174	44	122	-	-	44	122	114	296
2027	-	-	-	-	35	86	-	86	44	123	-	-	44	123	44	209
2028	-	-	-	-	35	88	-	88	44	125	-	-	44	125	44	213
2029	-	-	-	-	35	87	-	87	44	128	-	-	44	128	44	215
2030	-	-	-	-	35	88	-	88	45	133	-	-	45	133	45	221
Sum	206	514	34	84	335	838	435	1436	447	1228	42	110	489	1337	924	2773
Gns.	34	86	17	42	34	84	72	144	45	123	14	37	49	134	121	277

Statens udgifter til CfD-støttet havvind i Vestdanmark/DK1 vil øges med i størrelsesordenen 72-144 mio. kr. pr. år ved et spotprisfald på mellem 2-5 øre/kWh. Denne øgede støtte vil skulle finansieres af finansloven efter afskaffelsen af PSO-ordningen.

Et spotprisfald på 2-5 øre/kWh vurderes til at være et konservativt estimat for Energinets salg af strøm i intra-day markedet.

Medfører Energinets salg i intra-day markedet også et prisfald i Østdanmark/DK2 forventes statens udgifter til CfD-støtte at øges mellem 121-277 mio. kr. pr. år.